

ROMERO, Santi. Library standards in the province of Barcelona, Spain. In LATIMER, Karen, NIEGAARD, Hellene. *IFLA Library Building Guidelines: Development and Reflections*. Munchen : K. G. Sauer Verlag, 2007. s. 254-256. ISBN 9783598117688.

Standardy knihoven v provincii Barcelona, Španělsko

Santi Romero, únor 2007

Tyto standardy byly navrženy Knihovnickou službou Zemského výboru (Poslanecké sněmovny) v Barceloně: <http://www.diba.cat/biblioteques>.

Posláním Knihovnické služby je poradenská činnost a podpora místních rad při vytváření a rozvoji služeb knihoven. K tomuto cíli vede Knihovnická služba Síť městských knihoven, aby poskytla územní vyrovnanost kvality informačních služeb, nabízejíc rovnost přístupu pro veřejnost k informacím, poznatkům a kultuře.

Tradiční podpora knihoven Zemským výborem (Poslaneckou sněmovnou) Barcelony se datuje daleko do minulosti, ale teprve v roce 1989 dostalo toto poslání sloužit místním úřadům, pokud jde o záležitosti knihoven, největší impuls.

Knihovnická služba původně zpracovala řadu standardů pro veřejné knihovny na konci osmdesátých let a ty od té doby prošly aktualizací a revizí. Směrnice pro veřejné knihovny z konce osmdesátých let zahrnují jako doplněk standardy, podle kterých se řídila naše instituce od roku 1990 do roku 2001. Současná pracovní verze je z prosince roku 2001.

V současné době probíhá revize současných standardů a my doufáme, že nové revidované standardy budou k dispozici do konce roku 2007.

Současné standardy přihlížejí k Zákonu o systému knihoven naší země, který stanoví pro všechny obce s populací nad 5000 obyvatel závaznost zřízení stálé veřejné knihovny. Standardy nicméně vyžadují zřízení veřejné knihovny všude tam, kde je více než 3 000. obyvatel.

V případě venkovských oblastí mají být pojízdné služby knihoven zajišťovány v obcích s populací 300 – 3000 obyvatel.

Shrneme-li to, požadavky jsou následující:

Obce 300 - 3 000 obyvatel. Služby pojízdných knihoven

Obce 3 000 – 5 000 obyvatel. Stálé zařízení. Pobočky

Obce 3 000 – 30 000 obyvatel. Jediné zařízení.

Obce s více než 30 000 obyvatel. Místní síť. Zákon stanoví, že obce nad 30 000 obyvatel mají mít síť ve shodě se strukturou uspořádání města.

Současné standardy zahrnují parametry, které definují knihovnické zařízení, jež obec potřebuje včetně počtu metrů čtverečních na oddělení, položek ve fondu, vybavení, personálu a určení minimálního počtu provozních hodin.

Současné standardy byly a nové standardy budou, základem pro zpracování mapy knihoven provincie Barcelona, která bude definovat nedostatky, které existují v systému veřejných knihoven a priority pro stanovení investic a působit jako nástroj pro plánování a stanovení těch nejdůležitějších (investic).

Níže: Základní parametry veřejných knihoven v provincii Barcelona

Základní parametry veřejných knihoven

Pobočka	Místní knihovna				Ústřední městská			Ústřední krajská		
obce s 3000 obyvateli	obce s 5000 obyvateli	obce s 10 000 obyvateli	obce s 20 000 obyvateli	obce s 30 000 obyvateli	obce s 50 000 obyvateli	obce s 70 000 obyvateli	obce s <30 000 obyvateli	obce s 30 000 obyvateli	obce s 100 000 obyvateli	

Dokumentové zdroje

Dokumentové zdroje minimální stav – maximální stav -přibližně										
Referenční informace (svazky)	300-450	500-750	750 – 1 100	1 200 – 1 650	1 500 – 2000	1 900 – 2 500	2 500 – 3 200	1 300 - 1750	1 700 – 2 300	2 600 – 3 300
Hlavní fond (dokumenty)	2 500 – 4 750	4 400 – 8 000	7 700 – 12 800	12 800 – 27 150	16 500 – 34 500	24 000 – 51 500	34 000 – 73 300	14 200 – 29 950	18 000 – 37 950	36 000 – 76 700
Literatura pro děti (dokumenty)	900 – 1700	1 600 – 2 750	2 750 – 4 500	4 400 – 8 000	5 500 – 10 500	8 600 – 15 000	12 000 – 21 000	4 700 – 8 800	6 000 – 11 250	12 000 – 22 000
Hudba (CD)	300 – 600	500 – 1000	800 – 1 600	1 600 – 3 200	2 000 – 4 000	3 000 – 6 000	4 000 – 7 500	1 800 – 3 500	2 300 – 4 500	4 400 -8 000
CELKEM	4 000 – 7 500	7 000 – 12 500	12 000 – 20 000	20 000 – 40 000	25 500 – 51 000	37 500 – 75 000	52 500 - 105 000	22 000 – 44 000	28 000 – 56 000	55 000 – 110 000
Časopisy (tituly)	45 – 50	90 – 100	100 – 110	160 – 180	200 – 220	220 – 240	240 – 260	150 – 170	220 – 240	240 - 260

Poznámka: V obcích, kde jsou 2 knihovny nebo více, může distribuce sbírek podle typu knihovny způsobit redukcí fondu v ústřední knihovně až o 10 %	Ústřední městská	Ústřední městská	Ústřední krajská	Ústřední krajská
	Max. stav -10% přibližně	Max. stav -10% přibližně	Max. stav -10% přibližně	Max. stav -10% přibližně
	Místní knihovna	Místní knihovna 1	Místní knihovna	Místní knihovna 1
	Min. stav 10 000 Max. stav 18 000	Min. stav 10 000 Max. stav 18 000	Min. stav 10 000 Max. stav 18 000	Min. stav 10 000 Max. stav 18 000
	Místní knihovna 2		Místní knihovna 2	
	Min. stav 10 000 Max. stav 18 000		Min. stav 10 000 Max. stav 18 000	

Vybavení nábytkem

Čtenářská místa (*)										
Prostor pro časopisy	12	16	20	24	28	40	46	24	30	50
Prostor pro informační činnost a hlavní fond	20	30	44	52	80	106	150	52	84	176
Prostor pro hudbu a umění	3	4	5	6	7	8	10	6	7	10
Prostor pro děti	14	20	26	32	36	40	44	32	38	48
CELKEM	49	70	95	114	151	194	250	114	159	284
Víceúčelový prostor	40	50	60	70	90	100	140	70	96	160

Počítačové stanice (PC)										
Pro veřejný přístup										
Hledání v katalogu	2	3	4	6	7	8	9	6	7	10
Internet	2	4	5	6	7	9	11	6	7	12
Pro interní využití										
Pracovní stanice(administrativa)	3	5	7	8	10	14	16	8	10	18

Prostor pro multimédia	-	-	-	5	6	7	8	5	6	10
------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Stavění (běžné metry) (**)	209	348	558	1 115	1 422	2 091	2 927	1 227	1 564	3 067
----------------------------	-----	-----	-----	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Monitory pro CD-225 CD/ moduly 60 x 90 cm	2	3	4	8	10	15	19	9	12	20
Vybavení pro samoobslužné půjčování (***)	-	-	-	-	-	1	2	-	1	2

* Podpora multimédií a pracovní prostory nejsou začleněny

** Údaj platí pro počet běžných metrů potřebných k umístění maximálního stavu fondu volně přístupného. Požadavky na uskladnění musí být rovněž vzaty v úvahu.

*** Tento přehled je pouze informativní. V době zavedení této služby musí být odhadnut očekávaný počet výpůjček za den

Přeložil:

PhDr. Miroslav Ressler, Národní knihovna ČR

Červenec 2008